

2024/616

7.3.2024.

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2024/616

(2023. gada 18. decembris)

par atjauninātā Nīderlandes integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.–2030. gadam projektu un par Nīderlandes pasākumu saderību ar Savienības klimatneitralitātes mērķi un piemērotību progresa panākšanai attiecībā uz pielāgošanos

(Autentisks ir tikai teksts nīderlandiešu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu un 14. panta 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ⁽²⁾, un jo īpaši tās 7. panta 2. punktu,

tā kā:

Ieteikumi par atjauninātā Nīderlandes integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna (NEKP) 2021.–2030. gadam projektu

- (1) Nīderlande atjauninātā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu iesniedza 2023. gada 29. jūnijā.
- (2) Regulas (ES) 2018/1999 ("Pārvaldības regula") 3. pantā un I pielikumā ir noteikti elementi, kas jāiekļauj atjauninātajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos. 2022. gada decembrī Komisija pieņēma norādījumus dalībvalstīm par nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu un galīgo atjaunināto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanas procesu un tvērumu ⁽³⁾. Norādījumos apzināta laba prakse un izklāstīta neseno rīcībpolitisko, juridisko un ģeopolitisko norišu ietekme uz enerģētikas un klimata rīcībpolitiku.
- (3) Saistībā ar plānu *REPowerEU* ⁽⁴⁾ un 2022. un 2023. gada Eiropas pusgada ciklu ietvaros Komisija ir pievērsusi lielu uzmanību dalībvalstu reformām, kas saistītas ar enerģētiku un klimatu, un investīciju vajadzībām ar mērķi stiprināt enerģijas piegādes drošību un pieejamību cenas ziņā, paātrinot zaļu un taisnīgu pārkārtošanos. Tas ir atspoguļots 2022. un 2023. gada valsts ziņojumos par Nīderlandi ⁽⁵⁾ un Padomes ieteikumos Nīderlandei ⁽⁶⁾. Dalībvalstīm savos galīgajos atjauninātajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos būtu jāņem vērā jaunākie konkrētām valstīm adresētie ieteikumi.

⁽¹⁾ OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.

⁽³⁾ Komisijas paziņojums "Norādījumi dalībvalstīm par 2021.–2030. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanu" (OV C 495, 29.12.2022., 24. lpp.).

⁽⁴⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁵⁾ SWD(2022) 621 final, SWD(2023) 619 final.

⁽⁶⁾ COM(2022) 621, Ieteikums Padomes ieteikumam; COM(2023) 619 final, Ieteikums Padomes ieteikumam.

- (4) Komisijas ieteikumi attiecībā uz nacionālo mērķrādītāju sasniegšanu saskaņā ar Kopīgo centienu regulu ⁽⁷⁾ (KCR) ir balstīti uz ticamību, ka dalībvalstis sasniegs 2030. gada mērķrādītājus, ņemot vērā KCR paredzētos elastības iespēju izmantošanas noteikumus.
- (5) Komisijas ieteikumu par oglekļa uztveršanu, izmantošanu un uzglabāšanu (CCUS) mērķis ir iegūt pārskatu par plānoto šo tehnoloģiju ieviešanu valstu līmenī, citastarp informāciju par ikgadējiem CO₂ apjomiem, ko plānots uztvert līdz 2030. gadam, sadalījumā pa uztvertā CO₂ avotiem no iekārtām, uz kurām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK ⁽⁸⁾, vai no citiem avotiem, piemēram, biogēniem avotiem vai tiešās uztveršanas no gaisa, par plānoto CO₂ transportēšanas infrastruktūru un par potenciālo iekšzemes CO₂ uzglabāšanas jaudu un CO₂ iesūkņēšanas apjomiem, ko plānots nodrošināt 2030. gadā.
- (6) Tāpat arī Komisijas ieteikumi par sniegumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841 ⁽⁹⁾ (Regula par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību – “ZIZIMM regula”) attiecas uz to, kā dalībvalsts izpilda debeta nepieļaušanas noteikumu 2021.–2025. gada periodā (1. periods) un nacionālo mērķrādītāju 2026.–2030. gadam (2. periods), ņemot vērā minētajā regulā izklāstītos noteikumus par elastības iespēju izmantošanu. Komisijas ieteikumos ņemts vērā arī tas, ka 1. periodā jebkurš emisiju pārsniegums saskaņā ar ZIZIMM regulu tiks automātiski pārnesti uz KCR.
- (7) Lai pielāgošanās klimata pārmaiņām pienācīgi atbalstītu enerģētikas un klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu sasniegšanu, ir būtiski apzināt iespējamos klimata pārmaiņu draudus un analizēt klimatisko neaizsargātību un riskus, kas var ietekmēt attiecīgās teritorijas, iedzīvotājus un nozares. Komisijas ieteikumos par pielāgošanas ņemts vērā, cik lielā mērā Nīderlande atjauninātajā NEKP ir integrējusi pielāgošanās mērķus, kuros ņemti vērā klimata riski, kas varētu traucēt Nīderlandei sasniegt enerģētikas savienības mērķus un mērķrādītājus. Ja netiks plānotas un īstenotas īpašas pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumi, ir apdraudēta mērķu sasniegšana enerģētikas savienības dimensijās. Ūdens resursu apsaimniekošanai mainīgos klimatiskajos apstākļos jāpievērš īpaša uzmanība, jo pastāv elektroapgādes traucējumu risks, plūdiem, karstumam un sausumam ietekmējot enerģijas ražošanu.
- (8) Komisijas ieteikumi par Nīderlandes ieceru vērienu atjaunīgās enerģijas jomā pamatojas uz Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā noteikto formulu, kas balstīta uz objektīviem kritērijiem, un Nīderlandes atjauninātā NEKP projektā trūkstošās galvenās rīcībpolitikas un pasākumi, kuri dotu iespēju savlaicīgi un izmakslietderīgi sasniegt Nīderlandes nacionālo devumu Savienības 2030. gadam nospraustajā saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā – vismaz 42,5 % –, tiecoties kolektīvi sasniegt 45 %, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 ⁽¹⁰⁾ par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu. Komisijas ieteikumu pamatā ir arī Nīderlandes devums minētās direktīvas 15.a, 22.a, 23., 24. un 25. pantā izklāstīto konkrēto mērķrādītāju sasniegšanā, kā arī ar to saistītās rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā ātri transponēt un īstenot direktīvu. Ieteikumi

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/857 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 111, 26.4.2023., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/839 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko attiecībā uz darbības jomu, ziņošanas un izpildes noteikumu vienkāršošanu un dalībvalstu 2030. gada mērķrādītāju noteikšanu groza Regulu (ES) 2018/841 un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 107, 21.4.2023., 1. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

atspoguļo to, cik svarīgi ir izstrādāt visaptverošus ilgtermiņa plānus atjaunīgās enerģijas, jo īpaši vēja enerģijas, apguvei, lai palielinātu redzamību Eiropas ražošanas nozarei un tīkla operatoriem saskaņā ar Eiropas vēja enerģijas paketi ⁽¹⁾.

- (9) Komisijas ieteikumi attiecībā uz nacionālo devumu energoefektivitātē ir balstīti uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2023/1791 ⁽¹²⁾ par energoefektivitāti 4. pantu un formulu, kas iekļauta tās I pielikumā, kā arī uz saistītajām rīcībpolitikām un pasākumiem tās īstenošanai.
- (10) Komisijas ieteikumos īpaša uzmanība pievērsta mērķrādītājiem, mērķiem un devumiem, kā arī ar tiem saistītajām rīcībpolitikām un pasākumiem nolūkā īstenot plānu *REPowerEU*, lai strauji izbeigtu atkarību no Krievijas fosilā kurināmā. Tajos ņemta vērā pieredze, kas gūta, īstenojot paketi "Taupīsim gāzi, lai ziemā nepietrūkst" ⁽¹³⁾. Ieteikumi atspoguļo imperatīvu energosistēmu padarīt noturīgāku, ņemot vērā pienākumus, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/941 ⁽¹⁴⁾ par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938 ⁽¹⁵⁾ par gāzes piegādes drošību, kā arī saskaņā ar Komisijas Ieteikumu par enerģijas uzkrāšanu ⁽¹⁶⁾.
- (11) Komisijas ieteikumos ņemta vērā nepieciešamība paātrināt iekšējā enerģijas tirgus integrāciju, lai stiprinātu elastības lomu un iespēcinātu un aizsargātu patērētājus. Komisijas ieteikumos arī ņemts vērā, cik svarīgi ir novērtēt enerģētiski nabadzīgo māsaimniecību skaitu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā un Komisijas Ieteikumā (ES) 2023/2407 ⁽¹⁷⁾ izklāstītajām prasībām.
- (12) Komisijas ieteikumi atspoguļo to, cik svarīgi ir nodrošināt pietiekamas investīcijas tīras enerģijas pētniecībā un inovācijā, lai veicinātu tīras enerģijas risinājumu izstrādi un ražošanas jaudu, citastarp piemērotas rīcībpolitikas un pasākumus energoietilpīgām industrijām un citām uzņēmējdarbības jomām; un vajadzību paaugstināt darbaspēka kvalifikāciju neto nulles emisiju industrijas vajadzībām, lai Savienībā nostiprinātu spēcīgu, konkurētspējīgu un tīru ekonomiku.
- (13) Komisijas ieteikumi balstās uz saistībām, ko dalībvalsts uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu, lai pakāpeniski samazinātu fosilā kurināmā izmantošanu, kā arī uz to, cik svarīga ir pakāpeniska atteikšanās no fosilā kurināmā subsīdijām.
- (14) Komisijas ieteikums par investīciju vajadzībām izriet no Komisijas novērtējuma par to, vai Nīderlandes atjauninātā plāna projekts sniedz vispārēju pārskatu par investīcijām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu mērķus, mērķrādītājus un devumus visās enerģētikas savienības dimensijās; tajā norādīti finansējuma avoti, nošķirot privātos un publiskos avotus; galvenajos vilcienos aprakstītas investīcijas, kuras atbilst Nīderlandes atvēršanas un noturības plānam, Nīderlandes taisnīgas pārkārtošanās teritoriālajam plānam un 2022.–2023. gada konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, kas izdoti Eiropas pusgada ietvaros; kā arī ietverts rūpīgs plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskais novērtējums. NEKP būtu jānodrošina valsts rīcībpolitiku un pasākumu pārredzamība un paredzamība, kas veicinātu investīciju noteiktību.

⁽¹¹⁾ Paziņojums "Eiropas Vēja enerģijas rīcības plāns" (COM(2023) 669 final, 24.10.2023.) un paziņojums "ES mērķu sasniegšana atkrastes atjaunīgās enerģijas nozarē" (COM(2023) 668 final).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/1791 (2023. gada 13. septembris) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (OV L 231, 20.9.2023., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Taupīsim gāzi, lai ziemā nepietrūkst" (COM(2022) 360 final).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/941 (2019. gada 5. jūnijs) par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un ar ko atceļ Direktīvu 2005/89/EK (OV L 158, 14.6.2019., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Komisijas Ieteikums (2023. gada 14. marts) par enerģijas uzkrāšanu, kas ir dekarbonizētas drošas ES energosistēmas stūrakmens (OV C 103, 20.3.2023., 1. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2023/2407 (2023. gada 20. oktobris) par enerģētisko nabadzību (OV L, 2023/2407, 23.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>)

- (15) Komisijas ieteikumi atspoguļo to, cik svarīga ir plaša reģionālā apspriešanās, kā arī savlaicīga un iekļaujoša apspriešanās par plānu, citastarp rezultatīva sabiedrības līdzdalība ar pietiekamu informāciju un laika grafiku, saskaņā ar Orhūsas konvenciju ⁽¹⁸⁾.
- (16) Komisijas ieteikumi par taisnīgu pārkārtošanos atspoguļo novērtējumu par to, vai Nīderlandes plānā ir pietiekami padziļināti apzināta klimatiskās pārkārtošanās un enerģētikas pārkārtošanas attiecīgā ietekme uz sociālo jomu, nodarbinātību un prasmēm, kā arī izklāstītas atbilstošas papildu rīcībpolitikas un pasākumi taisnīgas pārkārtošanās veicināšanai, vienlaikus sekmējot cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanu.
- (17) Komisijas ieteikumi Nīderlandei pamatojas uz Nīderlandes atjauninātā NEKP ⁽¹⁹⁾ projekta novērtējumu, kas publicēts kopā ar šo ieteikumu.
- (18) Nīderlandei šie ieteikumi būtu pienācīgi jāņem vērā, izstrādājot galīgo atjaunināto integrēto NEKP, kas jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Ieteikumi par saderību ar klimatneitralitātes mērķi un piemērotību progresa panākšanai attiecībā uz pielāgošanos

- (19) Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 (Eiropas Klimata akts) Komisijai ir jānovērtē nacionālo pasākumu saderība ar klimatneitralitātes mērķi un to piemērotība progresa panākšanai attiecībā uz pielāgošanos. Komisija novērtēja Nīderlandes pasākumu atbilstību šiem mērķiem ⁽²⁰⁾. Tālāk sniegtie ieteikumi ir balstīti uz minēto novērtējumu. Nīderlandei šie ieteikumi būtu pienācīgi jāņem vērā un jāveic sekojuma pasākumi saskaņā ar Eiropas Klimata aktu.
- (20) Svarīgam solim pielāgošanās vērienīguma stiprināšanā vajadzētu būt tāda piemērota nacionālās klimata rīcībpolitikas tiesiskā satvara pabeigšanai, ar ko nosaka saistošus, regulāri atjauninātus pielāgošanās mērķus, ar kuriem var mērīt kopējo progresu noturības veidošanā,

AR ŠO NĪDERLANDEI IESAKA.

ATTIECĪBĀ UZ ATJAUNINĀTĀ NACIONĀLĀ ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNA PROJEKTU SASKAŅĀ AR REGULU (ES) 2018/1999

1. Izklāstīt izmaksefektīvas papildu rīcībpolitikas un pasākumus, īpaši lauksaimniecības nozarē, kā arī attiecībā uz emisijām, kas nav CO₂ emisijas, citastarp metānu, N₂O un F-gāzēm, kas rodas industriālajos procesos un produktu izmantošanā, lauksaimniecībā un atkritumu apsaimniekošanā, prognozētās 9,3 procentpunktu starpības novēršanai ar 2030. gadam nosprausto nacionālo siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķrādītāju –48 % (salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni saskaņā ar KCR). Sniegt atjauninātas prognozes, kurās parādīts, kā esošās un plānotās rīcībpolitikas nodrošinās mērķrādītāja sasniegšanu, un, ja nepieciešams, norādīt, kā tiks izmantotas KCR paredzētās elastības iespējas, lai nodrošinātu atbilstību. Papildināt informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, skaidri norādot to tvērumu, grafiku un, ja iespējams, paredzamo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, jo īpaši par pasākumiem Savienības finansēšanas programmās, piemēram, kopējā lauksaimniecības politikā.
2. Norādīt to CO₂ emisiju avotus, kuras plānots uztvert. Apzināt kopējo CO₂ uzglabāšanas jaudu.
3. Sniegt papildu informāciju par plānotajiem pasākumiem, kvantitatīvi novērtējot to gaidāmo ietekmi ZIZIMM piesaistījumu vai emisiju izteiksmē. Sniegt skaidru informāciju par to, kā publiskais finansējums (gan Savienības līdzekļi, citastarp kopējās lauksaimniecības politikas finansējums, gan valsts atbalsts) un privātais finansējums, izmantojot oglekļa saistīgas lauksaimniecības shēmas, tiek konsekventi un rezultatīvi izmantots, lai sasniegtu nacionālo neto piesaistījumu mērķrādītāju. Sniegt informāciju par esošo stāvokli un progresu, kas jāpanāk, lai nodrošinātu uzlabojumus augstākas pakāpes līmeņu/ģeogrāfiski skaidri izteiktu datu kopu izveidē monitoringa, ziņošanas un verifikācijas vajadzībām saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 V pielikuma 3. daļā noteikto.

⁽¹⁸⁾ Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesas iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas Konvencija), parakstīta 1998. gada 25. jūnijā.

⁽¹⁹⁾ SWD(2023) 921.

⁽²⁰⁾ 2023. gada ES klimatrīcības progresa ziņojums (COM(2023) 653 final) un Komisijas dienestu darba dokuments "Novērtējums par progresu attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām atsevišķās dalībvalstīs saskaņā ar Eiropas Klimata aktu" (SWD(2023) 932).

4. Sniegt papildu analīzi par attiecīgo klimatisko neaizsargātību un riskiem saistībā ar nacionālo mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanu, kā arī rīcībpolitikām un pasākumiem dažādās enerģētikas savienības dimensijās. Precīzāk izklāstīt un kvantitatīvi novērtēt saikni ar konkrētiem enerģētikas savienības mērķiem un rīcībpolitikām, kurus vajadzētu atbalstīt ar pielāgošanās rīcībpolitikām un pasākumiem. Pietiekami detalizēti izklāstīt papildu pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumus, kuri Nīderlandei palīdzēs sasniegt nacionālos mērķus, mērķrādītājus un devumus enerģētikas savienības satvarā.
5. Ievērojami palielināt ieceru vērienīgumu, proti, attiecībā uz atjaunīgo enerģiju panākt vismaz 39 % īpatsvaru kā devumu Savienības 2030. gadam nospraustajā saistošajā atjaunīgās enerģijas mērķrādītājā, kas noteikts grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā, saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 II pielikumā iekļauto formulu. Iekļaut indikatīvu trajektoriju, pēc kuras vadoties, tiks sasniegti Regulas (ES) 2018/1999 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā minētie atsaucē punkti 2025. un 2027. gadam. Nodrošināt, ka tiek veikti pietiekami pasākumi, kas novērš nepietiekamību attiecībā uz tās 2021. gada atjaunīgās enerģijas bāzliniju, kas nedrīkst būt zemāka par tās obligāto nacionālo kopējo mērķrādītāju attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas īpatsvaru 2020. gadā, kā noteikts Regulas (ES) 2018/1999 32. panta 4. punktā.
6. Sniegt atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanas aplēstās trajektorijas un ilgtermiņa plānu nākamajiem 10 gadiem ar perspektīvu līdz 2040. gadam. Iekļaut indikatīvu mērķrādītāju attiecībā uz inovatīvām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām līdz 2030. gadam saskaņā ar grozīto Direktīvu (ES) 2018/2001. Iekļaut konkrētus mērķrādītājus, lai veicinātu 2030. gadam noteikto indikatīvo apakšmērķrādītāju sasniegšanu ēku sektorā un rūpniecībā. Apstiprināt, ka plānā iekļautās prognozes palīdz sasniegt saistošo apakšmērķrādītāju 2030. gadam attiecībā uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām degvielām (RFNBO) rūpniecībā. Apstiprināt saistošos mērķrādītājus siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā gan 2021.–2025. gadam, gan 2026.–2030. gadam un iekļaut indikatīvu mērķrādītāju, kas palīdzētu sasniegt Direktīvas (ES) 2018/2001 IA pielikumā noteiktos papildinājumus. Norādīt, kādu mērķrādītāju Nīderlande plāno sasniegt transporta sektorā ar degvielas piegādātājiem noteikto pienākumu, citastarp arī ar apakšmērķrādītāju attiecībā uz modernām biodegvielām un RFNBO, kurš nodrošinātu, ka tiek ievērots 2030. gadam noteiktais RFNBO minimālais līmenis.
7. Iekļaut detalizētas un kvantitatīvi izteiktas rīcībpolitikas un pasākumus, kas dotu iespēju savlaicīgi un izmakslietderīgi sasniegt nacionālo devumu ES saistošajā mērķrādītājā – vismaz 42,5 % atjaunīgās enerģijas īpatsvara 2030. gadā, tiecoties kolektīvi sasniegt 45 %. Detalizēti aprakstīt, kā tā plāno turpināt paātrināt atļauju piešķiršanu, jo īpaši attiecībā uz tehnoloģijām, kas nav saistītas ar atkrastes vēja enerģiju. Aprakstīt atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas, kurām tā plāno noteikt "atjaunīgo energoresursu paātrinātas apguves teritorijas" ar ātrākām un vienkāršākām procedūrām. Aprakstīt, kā tā plāno izstrādāt pienākumu attiecībā uz degvielas piegādātājiem transporta nozarē, kā arī salīdzināmus pasākumus ūdeņraža izmantošanas veicināšanai rūpniecībā.
8. Iekļaut bioenerģijas pieprasījuma un piedāvājuma prognozes pa nozarēm un sniegt datus par enerģētikā izmantotās meža biomasas importu un avotiem. Iekļaut novērtējumu par iekšzemes meža biomasas piegādi enerģijas ražošanai 2021.–2030. gadā saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 29. pantā noteiktajiem pastiprinātajiem ilgtspējas kritērijiem, kā arī novērtējumu par to, cik lielā mērā prognozētā meža biomasas izmantošana enerģijas ražošanai ir saderīga ar Nīderlandes saistībām saskaņā ar pārskatīto ZIZIMM regulu, jo īpaši 2026.–2030. gada periodā, kā arī nacionālos pasākumus un rīcībpolitikas, ar kuriem nodrošina šādu saderību. Iekļaut papildu pasākumus biometāna ilgtspējīgas ražošanas veicināšanai, ņemot vērā Nīderlandes ilgtspējīgas biogāzes/biometāna potenciālu un ražošanu, dabasgāzes patēriņa profilu un esošo infrastruktūru, digestāta izmantošanu un biogēnā CO₂ izmantošanu.
9. Iespēju robežās norādīt paredzamo grafiku, kādā tiks pieņemtas leģislatīvās un neleģislatīvās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir transponēt un īstenot grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 noteikumus, jo īpaši attiecībā uz iepriekšējos punktos minētajiem pasākumiem.
10. Iekļaut nacionālo energoefektivitātes devumu attiecībā uz enerģijas galapatēriņu ES saistošajā enerģijas galapatēriņa mērķrādītājā 2030. gadam, kas atbilst Direktīvas (ES) 2023/1791 4. pantam un I pielikumam vai ir vienāds ar koriģēto indikatīvo nacionālo devumu, kuru Komisija līdz 2024. gada 1. martam iesniegs katrai dalībvalstij saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 5. punktu. Norādīt enerģijas patēriņa samazinājuma apjomu, kas jāsasniedz visām publiskajām struktūrām, dezagregējot pa nozarēm, un publiskajām struktūrām piederošo apsildāmo un/vai dzesējamo ēku kopējo grīdas platību, kas katru gadu jārenovē, vai atbilstošo enerģijas ietaupījumu, kas jāsasniedz katru gadu, kā arī kumulatīvo enerģijas ietaupījumu apjomu, kas jāsasniedz periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, un attiecīgā gadījumā paskaidrot, kā tika noteikts ikgadējais ietaupījums un aprēķinos izmantotā bāzlinija.

11. Izklāstīt pilnīgas rīcībpolitikas un pasākumus ar mērķi sasniegt nacionālo energoefektivitātes devumu un jo īpaši energotaupības pasākumus, ar kuriem tiks nodrošināts, ka līdz 2030. gadam tiek sasniegts nepieciešamais kumulatīvais enerģijas ietaupījums galapatēriņā, pasākumus energoaudita un energopārvaldības sistēmu veicināšanai. Norādīt grodas energoefektivitātes finansēšanas programmas un finansiālā atbalsta shēmas, kas spēj mobilizēt privātās investīcijas un papildu līdzfinansējumu.
12. Iekļaut enerģijas ietaupījuma atskaites punktus attiecībā uz ēku fondu un sīki aprakstīt katra jaunā ierosinātā pasākuma ietekmi enerģijas ietaupījuma izteiksmē.
13. Sīkāk paskaidrot, kā Nīderlande būtiski stiprinās enerģijas piegādes drošības dimensiju, jo īpaši nosakot skaidrus mērķus attiecībā uz enerģijas avotu diversifikāciju, Krievijas fosilā kurināmā samazināšanu enerģijas piegādē un turpmāku gāzes pieprasījuma samazināšanu. Iekļaut detalizētas rīcībpolitikas un pasākumus šo mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam. Stiprināt energosistēmas noturību un elastību, jo īpaši nosakot mērķi enerģijas uzkrāšanas izvēšanai un paredzot rīcībpolitikas un pasākumus, ar ko energosistēmā integrē klimatadaptācijas imperatīvu. Norādīt skaidru stratēģiju esošo kodoldegvielas cikla kompleksu ekspluatācijai Nīderlandē, jo īpaši attiecībā uz izotopu bagātināšanu. Norādīt piemērotus pasākumus kodolmateriālu, degvielas, rezerves daļu un pakalpojumu diversifikācijai un ilgtermiņa piegādei un kodolkritumu ilgtermiņa apsaimniekošanai, jo īpaši ņemot vērā jaunu kodolelektrostaciju bloku būvniecības plānus. Turpināt novērtēt tās gāzes infrastruktūras saderību ar dekarbonizācijas mērķiem. Novērtēt naftas infrastruktūras (rafinētavu, naftas krājumu) piemērotību gaidāmajam naftas pieprasījuma samazinājumam un pārejai uz mazoglekļa alternatīvām.
14. Nospraust skaidrus mērķus un mērķrādītājus, jo īpaši attiecībā uz pieprasījuma reakciju nolūkā uzlabot energosistēmas elastību, ņemot vērā elastības vajadzību novērtējumu, un aprakstīt konkrētus pasākumus, ar kuriem plānots veicināt energosistēmas integrāciju saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 20.a pantu. Turpināt palielināt patērētāju iespēcināšanu mazumtirgos.
15. Turpināt izstrādāt pieeju enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai, iekļaujot konkrētu izmērāmu samazināšanas mērķrādītāju, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1999, ņemot vērā Ieteikumu (ES) 2023/2407. Pabeigt pieeju, iekļaujot informāciju par esošajiem un potenciālajiem pasākumiem un finanšu resursiem enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai un par paredzētajiem finanšu resursiem no sociālās politikas (pieejamība cenas ziņā) un strukturālo enerģētikas pasākumu viedokļa. Paskaidrot, kā paredzēts izmantot energoefektivitātes pasākumus saskaņā ar Energoefektivitātes pienākuma shēmu, lai mazinātu enerģētisko nabadzību, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1999.
16. Sīkāk precizēt nacionālos mērķus pētniecības, inovācijas un konkurētspējas jomā saistībā ar tīro tehnoloģiju apguvi, izstrādājot plānu 2030. un 2050. gadam ar mērķi atbalstīt rūpniecības dekarbonizāciju un veicināt uzņēmumu pārkārtošanos uz neto nulles emisiju un aprites ekonomiku. Norādīt rīcībpolitikas un pasākumus, kas veicina neto nulles emisiju projektu izstrādi, arī tādu, kad ir relevanti energoietilpīgām industrijām. Aprakstīt paredzamu un vienkāršotu regulatīvo satvaru atļauju piešķiršanas procedūrām un to, kā vajadzības gadījumā tiks vienkāršota piekļuve valsts finansējumam. Norādīt detalizētas rīcībpolitikas un pasākumus energosistēmas digitalizācijai, ar tīru enerģiju saistītu prasmju attīstīšanai un atvērta tirdzniecības veicināšanai nolūkā nodrošināt noturīgas un ilgtspējīgas svarīgu neto nulles emisiju komponentu un aprīkojuma piegādes ķēdes.
17. Norādīt reformas un pasākumus, kuru mērķis ir mobilizēt privātās investīcijas, kas vajadzīgas enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanai. Sniegt visaptverošu un konsekventu pārskatu par publisko un privāto investīciju vajadzībām agregēti un pa nozarēm. Lejupēju visas ekonomikas mēroga pieeju papildināt ar augšupēju konkrētu projektu novērtējumu, ņemot vērā piecas enerģētikas savienības dimensijas. Norādīt kopējo investīciju vajadzību sadalījumu, papildus sniedzot informāciju par mobilizējamajiem valsts, reģionālajiem un Savienības finansējuma avotiem, kā arī privātajiem finansējuma avotiem. Pievienot īsu aprakstu par to, kāda veida finansiālā atbalsta shēma ir izvēlēta, lai īstenotu rīcībpolitikas un pasākumus, ko finansē no publiskā sektora budžeta, un par apvienoto finanšu instrumentu izmantošanu, izmantojot dotācijas, aizdevumus, tehnisko palīdzību un valsts garantijas, citastarp valsts attīstību veicinošo banku lomu attiecīgajās shēmās un/vai to, kā tiek mobilizēts privātais finansējums. Apsvērt iespēju kā finansējuma avotu izmantot izmaksliedzīgus iedaļes apjomu pārskaitījumus uz citām dalībvalstīm saskaņā ar KCR. Rūpīgi novērtēt plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomisko ietekmi.

18. Norādīt, kā atjauninātajā plānā iekļautās rīcībpolitikas un pasākumi ir saderīgi ar Nīderlandes nacionālo atveseļošanas un noturības plānu, citastarp *RePowerEU* nodaļu.
19. Sīkāk paskaidrot, kā un līdz kuram datumam Nīderlande plāno pakāpeniski atcelt fosilā kurināmā subsīdijas.
20. Sniegt detalizētu informāciju par klimatiskās pārkārtošanās un enerģētikas pārkārtošanas ietekmi uz sociālo jomu, nodarbinātību un prasmēm vai par jebkādu citu distributīvu ietekmi, kā arī par plānotajiem mērķiem, rīcībpolitikām un pasākumiem taisnīgas pārkārtošanās atbalstam. Norādīt atbalsta veidu, iniciatīvu ietekmi, mērķgrupas un piešķirtos resursus, ņemot vērā Padomes Ieteikumu par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti ⁽²¹⁾. Iespēju robežās iekļaut vairāk elementu, lai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/955 ⁽²²⁾ nodrošinātu pienācīgu analītisko pamatu nākotnes sociālā klimata plāna sagatavošanai, citastarp norādes par to, kā novērtēt ar emisiju tirdzniecības sistēmu saistītās problēmas un sociālo ietekmi uz visneaizsargātākajiem iedzīvotājiem attiecībā uz kurināmā sadedzināšanu ēku un autotransporta sektorā un papildu sektoros, kā arī noteikt iespējamās atbalsta saņēmējus un attiecīgo politikas sistēmu. Paskaidrot, kā NEKP noteiktais rīcībpolitikas satvars veicinās Nīderlandes sociālā klimata plāna sagatavošanu un kā tiks nodrošināta saskaņotība starp abiem plāniem.
21. Nodrošināt iekļaujošu sabiedrības līdzdalību saprātīgā termiņā un plašu vietējo iestāžu un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību plāna sagatavošanā. Sniegt skaidru pārskatu par to, kā apspriešanās process nodrošinās visu relevanto iestāžu, iedzīvotāju un ieinteresēto personu, arī sociālo partneru, līdzdalību gan plāna projekta, gan galīgā atjauninātā plāna sagatavošanā. Sniegt dažādu aktoru pausto viedokļu kopsavilkumu un kopsavilkumu par to, kā apspriešanās laikā uzklautie viedokļi integrēti plānā.
22. Paplašināt jau esošo labo reģionālo sadarbību ar kaimiņvalstīm, jo īpaši aprakstot, kā Nīderlande plāno līdz 2025. gadam izveidot satvaru sadarbībai ar citām dalībvalstīm saskaņā ar grozītās Direktīvas (ES) 2018/2001 9. pantu. Turpināt centienus parakstīt četrus atlikušos divpusējos solidaritātes nolīgumus par gāzes piegādes drošību ar kaimiņvalstīm (Īriju, Beļģiju, Vāciju).

ATTIECĪBĀ UZ NACIONĀLO PASĀKUMU SADERĪBU AR KLIMATNEITRALITĀTES MĒRĶI UN PIEMĒROTĪBU PROGRESA PANĀKŠANAI ATTIECĪBĀ UZ PIELĀGOŠANOS SASKAŅĀ AR REGULU (ES) 2021/1119

1. Izveidot piemērotu tiesisko satvaru rīcībpolitikai un rīcībai attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Briselē, 2023. gada 18. decembrī

*Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Kadri SIMSON*

⁽²¹⁾ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti (OV C 243, 27.6.2022., 35. lpp.).

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/955 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido Sociālo klimata fondu un groza Regulu (ES) 2021/1060 (OV L 130, 16.5.2023., 1. lpp.).